

Národ a národní dějiny

Když Peter Morée říká, že národ ani národní identita neexistuje, říká tím de facto, že nemá smysl mluvit ani o národních dějinách, tj. o dějinách něčeho, do podle něho neexistuje. V tom se ukazuje jeho poněkud absurdní historický redukcionismus: co všechno ještě by z dějin chtěl vyřadit? Dějiny nejsou „od přírody“, a už to přece říká, že se týkají toho, co také není „od přírody“. Státy také nejsou „od přírody“, a přece jsou skutečné; státy vznikají, prosperují nebo se rozkládají a zanikají. Proto můžeme právem líčit jejich historii a psát o dějinách států. Podobně tomu je i s národy, pochopitelně pokud se vůbec ustaví. Ale když se jednou ustaví, když vznikne pocit solidarity, která není všeobecně lidská, ale platí přednostně vůči některým lidem (téhož jazyka, téhož přesvědčení, navazujících na tytéž tradice a hlásících se k nim, atd.), musíme to vzít na vědomí, ať se nám to líbí nebo nelíbí, ať to považujeme za správné nebo za nesprávné, ať se na tom podílíme nebo naopak se proti tomu ohražujeme. Když říkáme, že národy nejsou od přírody, ale že vznikají, žijí a také zanikají, umírají, neříkáme tím ještě, že to je správné a že to tak vždycky mělo být. Jde především o to, uznat jejich skutečnost; a pak můžeme tuto skutečnost posuzovat. Když bude trvat na stanovisku, že nic takového neexistuje, zbavujeme se možnost jejich skutečnost posoudit, a to znamená posoudit, co v nich je vadný a nebezpečné, a co v nich je dobré a užitečné.

(Písek, 080107-4.)